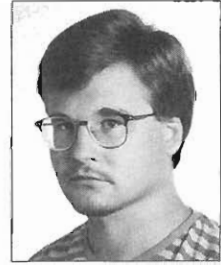

Teppo M. Sintonen

Kielellinen kehitys ja vuorovaikutussuhteet kanadansuomalaisilla siirtolaisilla

Lähtiessään siirtolaiseksi yksilö kohtaa lähelle entuudestaan tuntemattoman kulttuurin ja yhteiskunnan. Tällöin hän joutuu rakentamaan uudelleen sosiaalisen suhdeverkostonsa ja opettelemaan uuden kielen. Nämä kaksi seikkaa ovat sidoksissa ja vaikuttavat toinen toisiinsa. Tutkimuksessani seuraan tietyn siirtolaisryhmän kielellisen kehityksen suhdetta heidän sosiaalisen vuorovaikutusverkostonsa muotoutumiseen, ja tarkoituksena on osoittaa niiden jaksottuvan yhdenmukaisesti siirtolaisten elämänsäajan aikana.

Tutkimuksen kohteena ovat 1920-luvulla Kanadaan muuttaneet suomalaiset siirtolaiset, ja aineistona 18 ihmisen elämänhistoriat. Tutkimushaastattelut olen tehnyt tammi-helmikuussa 1989 Torontossa, Kanadassa. Kaikki informantit on haastateltu kahteen kertaan, jolloin ensimmäisellä kerralla on taltioitu heidän elämänhistoriansa pääpiirteitä, ja toisella elämänhistorian keskeisiä taitekohtia, sosiaalista vuorovaikutusta sekä identiteetin ja etnisyyden tunteita. Informanttien hankinnassa käytin ns. lumipallo menetelmää, jossa varsinaiset haastateltavat valitaan paikallisten avainhenkilöiden antaman in-

formaation perusteella. Omien informanttieni valinnassa pyrin ottamaan huomioon Toronton suomalaisten poliittiset, uskonnolliset ym. jakaumat.

Tutkimuksen näkökulma on sikäli subjektiivinen, että tarkastelen sekä kielellistä että vuorovaikutussuhteiden kehitystä informanttien omien elämäkokemusten ja -tapahtumien kautta. Tästä seuraa, että käsittän informantit yksilöiksi, jotka pystyvät vaikuttamaan omaan elämäänsä omalla toiminnallaan. Toisaalta he ovat myös sidoksissa yleisiin historiallisiin tapahtumiin ja yhteiskunnallisiin rakenteisiin siten, että ne eivät suoranaisesti määrää heidän elämäänsä, vaan muodostavat laajemmat puitteet heidän toiminnalleen. Tässä työssä käytetty elämänsäajan käsite ohjaa myös subjektiiviseen näkökulmaan.

Elämänsäajan määritelmät ovat samansuuntaisia, joskin niissä esiintyy pieniä vivahde-eroja. Levinsonin (1979:6–7) mukaan elämänsäajaan sisältyy kaksi ideaa. Ensinnäkin on kyseessä prosessi: matka jostakin alkupisteestä johonkin loppupisteeseen, syntymästä kuolemaan. Monet tekijät vaikuttavat tämän matkan luonteeseen, suuntaan ja nopeuteen. Toiseksi elämänsäaika muodostuu erilaisista aikakausista, jaksoista ja tiloista. Se ei siten ole prosessina muuntumaton ja alati jatkuva, vaan siinä ilmenee laadullisesti erilaisia ai-

HuK Teppo M. Sintonen opiskelee Jyväskylän yliopiston etnologian laitoksella.

kakausia. Baltasin (1979:257) mukaan elämänkaarella viitataan kehityksellisiin prosesseihin, jotka tapahtuvat yksilön elämän kuluessa. Featherman (1983:2) taas esittää elämänkaariajattelun perustaksi niitä käyttäytymisen kehityksellisiä muutoksia, jotka tapahtuvat yksilön syntymästä kuolemaan. Nämä muutokset johtuvat biologisista, psykologisista, sosiaalisista ja historiallisista vaikutteista, ja niiden ajoittumisesta ihmisen elämässä. Tämän artikkelin aiheen kannalta elämänkaaren käsite on kolmella tavalla hyödyllinen. Ensinnäkin koska kyseessä on ajallista ulottuvuutta painottava tutkimus, toiseksi, koska käsitteen määrittelyssä esiintyy ajatus elämän jaksollisuudesta, ja kolmanneksi, koska jaksot nähdään muuntuvina tai vaihtuvina.

Kielellisen kehityksen ja vuorovaikutussuhteiden vertailun teen siten, että aluksi jaottelen ensinmainitun kolmeen jaksoon tai vaiheeseen, joita sitten vertailen vuorovaikutuksen kautta kolmella keskeisellä elämän osa-alueella. Nämä osa-alueet ovat työelämä, vapaa-aika ja perhe-elämä. Vuorovaikutuksen jaan horisontaalisesti kontakteihin toisiin suomalaisiin ja kontakteihin muihin kansallisuuksiin, ja tarkastelun pääpaino on jälkimmäisissä kontakteissa. Siirryn nyt informanttien Kanadassa siirtolaisina vietetyn aikakauden kielellisen kehityksen käsittelyyn.

Kieli sosiaalisen vuorovaikutuksen perustana

Kielitaidon merkitys siirtolaisten vuorovaikutuskentän muodostumiseen on suuri. Se voi joko ehkäistä tai mahdollistaa kontaktit paikalliseen väestöön. Tarkastelemalla informanttien kielellistä kompetenssia ja motivaatiota voidaan lähteä etsimään heidän kielellisen kehityksensä vaihteita. Kielellisellä kompetenssilla tarkoitetaan yksilön kykyä käyttää vierasta kiel-

tä ja motivaatiolla halua käyttää vierasta kieltä (Simard 1981:172–173). Lähtökohتانani on käsitys, että kompetenssi ja motivaatio ovat sidoksissa toisiinsa, ja niillä on yhdessä vaikutusta vuorovaikutuskentän muodostumiseen. Näin ollen kielellisellä kehityksellä on erilaisia sosiaalisia seurauksia.

Kanadaan saapuessaan 1920-luvulla informantit joutuivat ympäristöön, jossa puhuttiin heille vierasta kieltä, englantia. Tällöin he joutuivat punnitsemaan sekä oman äidinkieltensä että uuden kielen käyttömahdollisuuksia selviytyäkseen uudessa ympäristössä. Suomen kielen asema on heillä ollut vakaa koko elämän ajan, koska sen kompetenssi ja motivaatio ovat olleet korkeat. Suomen käyttömahdollisuudet ovat kuitenkin olleet paljolti riippuvaisia ulkoisista olosuhteista ja rajoittuneet suomalaisten omiin sosiaalisiin verkostoihin. Informanttien kielellisen kompetenssin lähtötaso oli alhainen. Vain kaksi heistä osasi englantia entuudestaan, muiden kielitaito rajoittui muutamaan sanaan. Alhaisen kompetenssin syynä oli alhainen motivaatio. Informanteista ainoastaan yksi oli tullut Kanadaan oppiakseen englantia ja saadakseen sitten Suomeen palattuaan sen avulla paremman työpaikan. Muut informantit olivat suhtautuneet englannin kieleen lähinnä välinpitämättömästi. He tiesivät, että Kanadassa puhutaan englantia, mutta eivät surreet kieliongelmaa edeltäkään. He olivat motivoituneet työntekoon ja rahan hankkimiseen eivätkä kielen oppimiseen. Lisäksi he olivat kaikki aikeissa palata Suomeen muutaman vuoden kuluttua ja uskoivat pärjäävänsä Kanadassa tämän ajan ilman mainittavaa kielitaitoa.

Ensimmäinen varsinainen vaihe informanttien kielellisessä kehityksessä on heidän kielitaitonsa vähittäinen karttuminen. Tämä vaihe alkaa heti heidän tulostaan Kanadaan ja jatkuu hetkeen, jolloin he

ovat saavuttaneet kielellisen tason, jolla pärjää arkipäivän asioissa. Ajallisesti tätä vaihetta on vaikea paikantaa, koska kielellinen kehitys on jatkuva prosessi ja karttumisvaihe kesti informanteilla hyvinkin eripituisia ajanjaksoja. Yksi informanteista kertoi oppineensa kaiken sen, mitä on oppinutkaan ensimmäisen työssä vietetyn puolen vuoden aikana. Yleensä tämä vaihe kesti kuitenkin ensimmäiset Kanadassa vietetyt vuodet, joiden aikana saavutettiin kielelliset kyvyt niin erilaisten käytännön asioiden kuin sosiaalisten suhteiden hoitamiseen. Motivaatio oppia ja käyttää englannin kieltä oli tässä ensimmäisessä vaiheessa alhainen, koska informantit olivat alusta alkaen hakeutuneet toisten suomalaisten seuraan, ja siten heidän sosiaalinen suhdeverkostonsa oli pääosin suomalainen.

Kielellisen kehityksensä toisessa vaiheessa informantit ovat saavuttaneet jonkinasteisen pysyvemmän kielitaidon tason. Myös tämän vaiheen tarkka määrittäminen on vaikeaa. Kuitenkin tarkasteltaessa heidän elämänsä aikana kielen näkökulmasta voidaan erottaa pitkäaikainen vaihe, jolloin heidän kielellinen kompetenssinsa on asettunut tietylle tasolle. Tämän tason kriteerinä pidän sellaista kielitaitoa, jolla informantit ovat pystyneet hoitamaan tavalliset kaupassakäynnit, ymmärtämään lukemaansa tekstiä lehdistä ja kirjoista, voineet käydä lääkärin vastaanotolla ilman apua, selviytymään hallinnollisista asioista, kuten verotuksesta ja kansalaisuusasioista, sekä pystyneet ylläpitämään jonkinasteisia sosiaalisia suhteita englanninkielisiin tuttaviiinsa ja naapureihinsa. Huomattavaa on, että informanttien motivaatio käyttää englannin kieltä pysyi edelleenkin alhaisena myös tässä toisessa vaiheessa. Syyt olivat samat kuin ensimmäisessä vaiheessa: sosiaaliset kontaktit olivat vaikiintuneet pääosin suomalaisiksi. Tosin tämän vaiheen aikana informanttien kontak-

tit englanninkieliseen väestöön olivat runsaimmillaan.

Informanttien kielellisen kehityksen kolmas vaihe ajoittuu heidän vanhuuteensa, ja siihen liittyy englannin kielitaidon asteittainen heikkeneminen. Kompetenssin alenemisen syyt ovat sidoksissa sosiaalisen vuorovaikutuskentän muutoksiin työelämässä ja vapaa-ajan vietossa. Tällöin informanttien kontaktit suuntautuivat uudelleen selkeästi toisiin suomalaisiin. Kolmannessa vaiheessa informanteilla ilmeni yleisesti käsitys, jota kutsun jälkimotivaatioksi. Lähes kaikki heistä olivat sitä mieltä, että heidän olisi ollut hyvä opetella englantia paremmin. Nuorempana olisi ollut helpompi kieltä oppia ja siten saada enemmän kontakteja englanninkieliseen väestöön. Jälkimotivaatio heijastaa myös informanttien subjektiivista käsitystä omasta jonkinasteisesta eristäytyneisyydestään. Tosin sosiaalista eristäytyneisyyttä ei pidä korostaa liikaa, koska kaikilla informanteilla oli ainakin muutamia englanninkielisiä tuttavii ja ystäviä myös vanhuusiässä.

Kokoavasti voidaan todeta, että englannin kielen kompetenssi oli informanteilla aluksi heikko. Kielitaidon kartuntavaiheen jälkeen se saavutti pysyvemmän tason, joka kesti ajallisesti vanhuuteen saakka, jolloin se taas alkoi asteittain heiketä. Motivaatio käyttää englantia sensijaan pysyi alhaisena aina vanhuuteen saakka, jolloin informanteilla syntyi jälkimotivaatio. Tämä ei ollut kuitenkaan realistinen, koska tällöin heillä ei ollut enää mahdollista kehittää kielitaitoaan.

Työelämän vuorovaikutussuhteet

Kanadaan saavuttuaan informanttien tärkein tehtävä oli hankkia työtä. Siten työelämän vaikutus vuorovaikutuskentän muotoutumiseen alkoi Kanadassa heti. Sukupuolinen työnjako, jolla oli etninen

perusta, ohjasi naiset ja miehet erilleen toisistaan työelämässä. Kaikki naisinformantit aloittivat työuransa nk. piikapai-koissa, joka tarkoitti taloustyötä varakkaiden perheiden kodeissa. Isäntäperheet olivat yleensä englantilaista sukujuurta ja englanninkielisiä. Osalla informanteista oli kokemuksia myös juutalaisista perheistä, mutta niissäkin puhuttiin palvelusväen kanssa englantia. Kontaktit isäntäväkeen riippuivat työtehtävien laadusta: keittäjän tai siivoajan ei tarvinnut olla yhtä paljoa isäntäväen kanssa tekemisissä kuin tarjoilijan tai lastenhoitajan. Palveluspaikkojen muu henkilökunta oli yleensä etnisesti heterogeenistä, vaikka usein taloissa oli jo entuudestaan joku toinen suomalainen palvelija. Informantin lisäksi talon muu henkilökunta saattoi koostua englantilaisesta hovimestarista, irlantilaisesta sisäköstä, ranskalaisesta autonkuljettajasta ja kiinalaisesta kokista. Informanttien kontaktit isäntäväkeen ja muuhun henkilökuntaan jäivät vain tilannekohtaisiksi joutu- en melko usein tapahtuneesta työpaikan vaihdosta ja huonosta kielitaidosta. Sen sijaan paikan toisiin suomalaisiin ystävystyt- tiin ja heidän kanssaan vietettiin usein vapa-aikaakin. Työelämän alku oli sikäli merkittävä, että silloin alkoi naisten eng- lannin kielen oppiminen osin pakonkin sa- nelemana. Naisilla työelämän merkitys vä- heni heidän avioiduttuaan. Tällöin he jäi- vät joko töistä pois kokonaan tai muuttivat sen osa-aikaiseksi. Tämä merkitsi naisten englanninkielisten kontaktien huomatta- vaa vähenemistä työelämän osalta.

Miesten työelämän alku oli huomatta- vasti vaikeampi kuin naisten, koska he eh- tivät olla työssä vain muutaman vuoden ennen kuin pula-aika alkoi. Pula-ajan lop- puun saakka miesinformanttien kontaktit rajoittuivat pääosin toisiin suomalaisiin. Tämän aiheutti toisaalta työttömyys, jol- loin ei englanninkielisiä työtovereita ollut, ja toisaalta vähäisiksi jääneiden työkoke-

musten lyhytaikaisuus. Toisen maailman- sodan alku toi Kanadaan täystyöllisyyden, ja tällöin miesten työelämä vakiintui. Tä- män vakiintumisen myötä miesten työelä- män kontaktit muuttuivat etnisesti hetero- geenisiksi. Työpaikat olivat pysyviä, ja niis- sä oli harvoin toisia suomalaisia.

Verrattaessa työelämän sosiaalisten suhteiden kehitystä kielellisen kehityksen vaiheisiin, huomataan niiden nivoutuvan keskeisiltä osiltaan toisiinsa. Sekä naisilla että miehillä kielitaidon karttumisvai- heen sosiaaliset vuorovaikutussuhteet muihin kuin suomalaisiin olivat epävakai- ta ja osin sattumanvaraisia. Suurin osa kontakteista kohdistui toisiin suomalai- siin. Pysyvemmän kielitaidon vaiheessa työelämällä oli merkitystä erityisesti mie- hille, jotka vasta silloin pystyivät työpai- koissaan luomaan kontakteja englannin- kieliseen väestöön. Historiallisten tapah- tumien merkitys tuli selkeästi esille in- formanttien työelämään liittyneiden vuorovaikutussuhteiden muodostumisessa. Pula-aika aiheutti miesten englanninkie- listen kontaktien syntyyn viiveen, joka taas hidasti heidän kielen oppimisproses- siaan. Naisilla sen sijaan riitti palvelustyö- tä koko pula-ajaksi.

Vapaa-aika

Kun työelämällä oli merkittävä vaikutus informanttien sosiaalisten kontaktien suuntaajana englanninkieliseen väestöön, niin vapaa-aika taasen on ollut koko hei- dän Kanadassa viettämänsä ajan sidoksis- sa toisiin suomalaisiin. Palveluspaikoissa työskennelleiden naisten vapaa-aika rajoittui ns. piikapäiviin eli keskiviikkoiltaan ja sunnuntaihin. Tällöin he tapasivat suoma- laisia ystäviään suomalaisten omista- milla haaleilla ja kirkoilla. Haaleilla järjes- tettiin monenlaista toimintaa, kuten tans- seja, näytelmiä, voimistelua ja musiikkiesi- tyksiä. Myös informanttimesten vapaa-

ajan harrastukset olivat keskittyneet haaleille. Informanttien vapaa-ajan harrastusten ohjautumiseen suomalaisille haaleille oli selvät syyt. Ne olivat ensinnäkin kiinteä osa suomalaisyhteisöjen rakennetta, niiden piiriin ohjaavat sosiaaliset kanavat olivat jo valmiina kun informantit saapuivat Kanadaan. Toiseksi haaleilla oli sosiaalista vetovoimaa. Niissä saattoi tutustua vastaavassa asemassa oleviin toisiin suomalaisiin ja erityisesti vastakkaiseen sukupuoleen. Haalitoiminta lievensi myös varsinkin alkuun kovaa koti-ikävän tunnetta.

Avioituminen ja perheen perustaminen vähensivät vapaa-ajan harrastuksia. Tällöin ei enää ehditty niin tiiviisti osallistua haalien toimintaan kuin ennen. Harrastustoiminta ei kuitenkaan loppunut kokonaan, vaan edelleenkin käytiin tansseissa ja muissa tilaisuuksissa sikäli kun perhe-elämä antoi myötä. Vapaa-ajan harrastusten uusi kukoistuskausi alkoi informanttien jäätyä eläkkeelle. Tällöin he kaikki osallistuivat jonkinlaiseen eri järjestöjen järjestämään kerhotoimintaan. Valtaosa järjestöistä on suomalaisia, vaikka joukkoon mahtuu jokunen kanadalainenkin järjestö.

Kokonaisuudessaan informanttien vapaa-ajan vuorovaikutus on suuntautunut lähes täysin toisiin suomalaisiin. Ajallisesti vapaa-ajalla on ollut suurin merkitys kielitaidon karttumisen vaiheessa ja vanhuudessa. Kielitaidon pysyvemmän vaiheen sosiaalisessa kentässä ei vapaa-ajalla ollut kovin suurta merkitystä. Sen sijaan eläkeikässä sen suomalaispainotteisuus heikensi omalta osaltaan informanttien englannin kielen taitoa.

Perhe-elämä

Perhe-elämän merkittävin sosiaalinen piirre on se, että kaikki informantit ovat avioituneet toisen suomalaisen kanssa. Suomalainen aviopuoliso oli heille itses-

täänselvyys, ja osa heistä piti avioitumista muun kuin suomalaisen kanssa jopa mahdollisuutena. Tämän aiheutti toisaalta avioitumisen ajoittuminen kielitaidon karttumisen vaiheeseen, jolloin informantit eivät vielä pystyneet kommunikoimaan tarpeeksi hyvin erikielisen ihmisen kanssa. Toisaalta avioituttaessa oli sopeutuminen uusiin oloihin ja kulttuuriin vielä alullaan, joten suomalainen puoliso merkitsi myös turvallisuutta. Varsinaisia sosiaalisia sanktioita vieraan kanssa avioitumisesta eivät informantit tuoneet esiin, vaikka eri kansallisuuksien väliset arvostukset vaihtelivatkin.

Naapuruussuhteilla oli keskeinen sija perhe-elämän vuorovaikutuksen kehityksessä. Ensimmäisen oman kodin naapurusto oli yleensä suomalainen, koska informantit asuivat alkuun jommankumman puolison vanhempien talossa, vuokrasivat asuntonsa omilta sukulaisiltaan tai asuivat pienillä suomalaispaikkakunnilla. Naapuruston muutos etnisesti kirjavammaksi tapahtui silloin, kun informantit pystyivät ostamaan tai rakentamaan oman talon. Kontaktit muihin kuin suomalaisiin naapureihin, jotka olivat kansallisuuksiltaan hyvin heterogeenisiä, olivat tuttavallisia, ja niihin kuului toisinaan vierailuja toisensa kodeissa. Kuitenkaan kovin syvällisiä ystävyysuhteita ei heihin syntynyt, koska niin informantit kuin heidän naapurinsa muuttivat melko usein.

Informanttien vanhuusikään liittyi useasti puolison kuolemasta johtunut asumismuodon muutos. Kun oman talon kunnossapito ja hoito tuli yksinäiselle ihmiselle liian raskaaksi, oli edessä muutto kerrostaloasuntoon. Tällöin informantit haiketuivat mieluusti sellaiseen taloon, jossa asui jo entuudestaan toisia suomalaisia. Tämä merkitsi naapuruston sosiaalisten kontaktien suomalaistumista uudelleen. Kokonaisuudessaan myös perhe-elämän sosiaalisen vuorovaikutuksen kehityksellä

on kosketuspintoja kielellisen kehityksen eri vaiheisiin. Avioiduttaessa rajoittuivat informanttien sosiaaliset kontaktit suurimmalta osin toisiin suomalaisiin. Kielitaidon pysyvässä vaiheessa he asuivat jo omissa taloissaan monikielisissä ja -kansallisissa naapurustoissa. Siten heidän kontaktinsa paikalliseen väestöön olivat enimmillään juuri tässä vaiheessa. Kielitaidon ja vuorovaikutussuhteiden yhteys näkyi myös vanhuusiässä, jolloin informanttien naapuruuksuhteet keskittyivät pääosin toisiin suomalaisiin ja heidän kielellinen kompetenssinsa heikkeni.

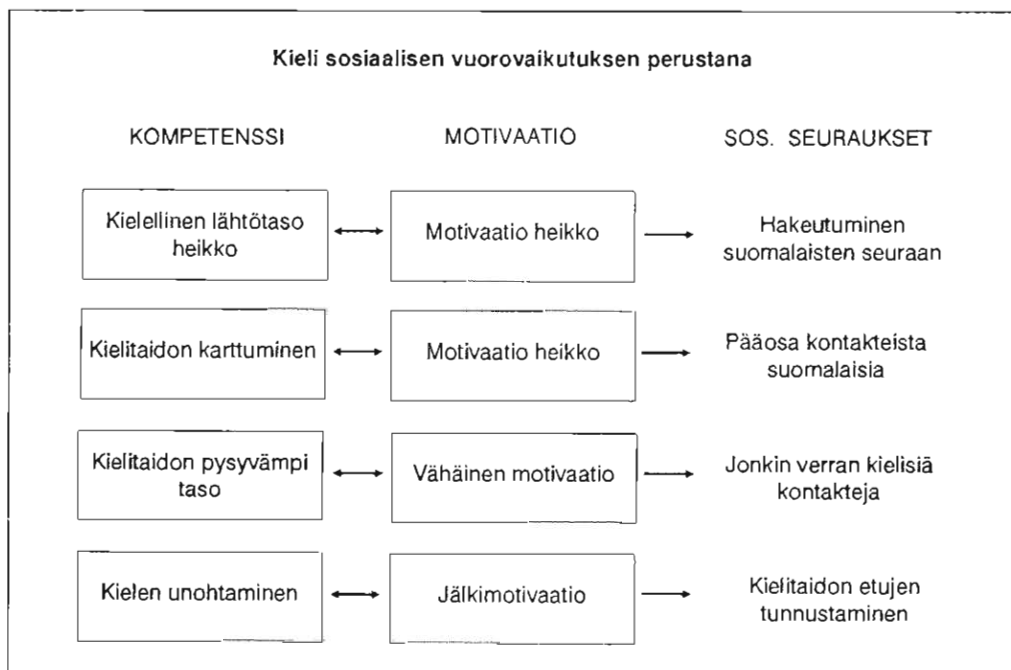
Uuden kielen kehitysvaiheet

Informanttien kielellisessä kehityksessä erottui siis kolme ajallista vaihetta. Tämä koski nimenomaan heidän englannin kielitaitonsa kompetenssia. Ensimmäinen vaihe oli kielitaidon karttuminen, joka ajoittui ensimmäisiin Kanadassa vietettyihin vuosiin. Toinen vaihe, kielitaidon py-

syvämpi taso, oli ajallisesti pisin. Se kesti aina informanttien vanhuuteen saakka.

Kolmas vaihe oli vanhuudessa tapahtunut kielitaidon asteittainen heikkeneminen. Informanttien motivaatio oppia ja käyttää englantia oli alhainen kielitaidon heikkenemiseen asti, jolloin heillä ilmeni jälkimotivaatio oppia sitä. Kielellisen kompetenssin ja motivaation vaikutus sosiaalisen vuorovaikutuskentän muotoutumiseen oli se, että ensimmäisessä vaiheessa sekä heikko kompetenssi että motivaatio aiheuttivat informanttien hakeutumisen suomalaiseen seuraan. Toisessa vaiheessa saavutettu jonkinasteinen kielitaito mahdollisti kontaktit paikalliseen väestöön, vaikka motivaatio pysyi edelleenkin melko alhaisena.

Kolmannessa vaiheessa englannin kielen unohtaminen yhdessä uudelleen suomalaistuneen vuorovaikutusverkoston kanssa tekivät jälkimotivaatiosta epärealistisen. Alla oleva kaavio kuvaa yllä mainittua prosessia.

Kaikissa kolmessa vaiheessa elämänkaaren osa-alueiden merkitys vaihteli suhteessa kielelliseen kehitykseen ja vuorovaikutukseen. Ensimmäisessä vaiheessa alkoi englannin kielen oppiminen työelämän kautta, kun taas vapaa-aika vietettiin suomalaisten seurassa. Perhe-elämän vaikutus alkoi vasta ensimmäisen ja toisen vaiheen välimaastossa, jolloin siihen liittyneet kontaktit suuntautuivat alkuun toisiin suomalaisiin, mutta myöhemmin toisen vaiheen aikana myös muihin kansallisuuksiin. Sekä työelämän että perhe-elämän kautta muotoutuivat siis informanttien toisen vaiheen sosiaaliset kontaktit paikalliseen väestöön. Viimeisessä vaiheessa vapaa-ajan merkitys kasvoi ja ohjasi informanttien kontakteja takaisin suomalaisiin piireihin.

Tutkimukseni on tuonut esille sen, että siirtolaisten kielellisellä kehityksellä ja sosiaalisen vuorovaikutuskentän muotoutumisella on merkitystä toisilleen, ja ne ovat osin hyvinkin tiiviisti sidoksissa toisiinsa. Tämän tyypillisellä tutkimuksella, jossa tarkastellaan yksilön sopeutumista ja elämistä vieraassa kulttuurissa laajalla aikaperspektiivillä, uskon olevan useita sovellutusmahdollisuuksia mm. Suomeen suuntau-

tuvan siirtolaisuuden ja pakolaisuuden tutkimuksessa. Oma tutkimukseni kohdistui vain yhteen siirtolaisryhmään, ja vain sen ensimmäiseen sukupolveen. Jatkotutkimuksen kannalta olisi mielenkiintoista voida vertailla eri siirtolaissukupolvien ja -ryhmien välisiä tietoja.

**English Summary:
The Development of Language and
Interaction of The Canadian Finns**

The purpose of this study is to show how the development of language skill is connected with the field of social interaction among those Finns who moved to Canada in the 1920's. The competence and the motivation to use English has distinguished into three distinctive parts during an emigrant's life-span. Then these three parts have been compared to the developmental sequences of the emigrants' field of interaction in the areas of work, leisure and family-life.

Tämä artikkeli perustuu Teppo M. Sintosen valmis-teilla olevaan pro gradu-työhön, joka käsittelee 1920-luvulla Kanadaan muuttaneiden suomalaisten siirtolaisten elämäntilanteista etnisiä identiteettiä.

Kirjallisuus

Baltes, Paul B.: Life-Span Developmental Psychology: Some Converging Observations on History and Theory. Teoksessa: Baltes, Paul B. & Brim, Orville G. Jr. (toim.), Life-Span Development and Behavior. Volume 2., 1979.

Featherman, David L.: Life-Span Perspectives in Social Science Research. Teoksessa: Baltes, Paul B. & Brim, Orville G. Jr. (toim.), Life-Span Development and Behavior. Volume 5, 1983.

Levinson, Daniel J.: The Seasons of a Man's Life. New York, 1979.

Simard, Lise: Intergroup Communication. Teoksessa: Gardner, Robert C. & Kalin, Rudolf (toim.), A Canadian Social Psychology of Ethnic Relations. Toronto, 1981.